

Udskrift af dombogen

Adv. SA SAK-2017-3100101-704

D O M

afsagt den 20. januar 2020 i sag

SS 1-11873/2019
Erstatningssøgende
E
Født december 1997
mod
Anklagemyndigheden

Sagens baggrund og parternes påstande

Denne sag er behandlet med domsmænd.

Statsadvokaten i København har ved tilkendegivelse af 15. maj 2019 i medfør af retsplejelovens § 1018 f indbragt en sag for retten, hvor E har fremsat krav om erstatning på 46.750,00 kr. i anledning af, dels at erstatningssøgende i tiden fra den 15. juli 2016 kl. 10.54 til den 16. juli 2016 kl. 14.48 var anholdt og blev fremstillet i grundlovsforhør som sigtet for overtrædelse af straffelovens § 114 c, stk. 3, dels at erstatningssøgendes pas i medfør af paslovens var inddraget fra den 15. juli 2016 til den 21. juli 2017.

Rigsadvokaten har den 11. juli 2017 i medfør af retsplejelovens § 723, stk. 1, besluttet at undlade påtale for overtrædelse af dels straffelovens § 114c, stk. 3, 1. pkt., dels straffelovens § 114 e, 1. pkt., jf. § 21, hvilket er meddelt erstatningssøgende ved en skrivelse af 11. juli 2017.

Erstatningssøgende fremsatte ved mail af 11. september 2017 krav om erstatning på i alt 46.150 kr. med sædvanlig procesrente fra den 11. september 2017, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 1. Erstatningssøgende har i retten subsidiært nedlagt påstand om et efter rettens skøn mindre beløb. Erstatningssøgende har i retten frafaldet krav på erstatning for telefonaflytning og mistet skoleår.

Erstatningskravet er opgjort således:

Frihedsberøvelse 1. døgn	6.400,00 kr.
1. påbegyndte døgn	<u>800 kr.</u>
	7.200,00 kr.
+ Tillæg af 200% pga. sigtelsens karakter	<u>14.400,00 kr.</u>
Delsum	21.600,00 kr.
Inddragelse af pas - 1. uge	850,00 kr.

Inddragelse af pas - 54 påbegyndte uger á 450 kr.	<u>24.300,00 kr.</u>
Delsum	<u>25.150,00 kr.</u>
I alt	<u>46.750,00 kr.</u>

Erstatningssøgende har gjort opmærksom på, at kravet for godtgørelse for inddraget pas er udregnet i forhold til udlevering af passet den 2. august 2017.

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om frifindelse samt påstand om, at erstatningssøgende selv bærer de omkostninger, der er forbundet med sagens indbringelse for retten.

Bevisførelsen, herunder erstatningssøgendes forklaring

Dokumentation

Der er dokumenteret Rigsadvokatens afgørelse af 11. juli 2017, brev til erstatningssøgende, hvoraf følgende fremgår:

"Ingen straffesag mod Dem

Jeg har i dag besluttet at opgive sigtelsen mod Dem for principalt at have overtrådt straffelovens § 114 c, stk. 3, 1. pkt., ved i tiden frem til den 23. juni 2016 at have ladet Dem hverve til at begå terrorhandlinger omfattet af straffelovens §§ 114 eller 114 a, idet De havde til hensigt at indrejse i Syrien og tilslutte Dem terrororganisationen Islamisk Stat (IS), subsidiært forsøg på overtrædelse af straffelovens § 114 e, 1. pkt., jf. § 21, ved i tiden frem til den 13. juli 2016 at have forsøgt at fremme virksomheden for Islamisk Stat (IS), idet De forsøgte at indrejse i Syrien og tilslutte Dem terrororganisationen. De betyder, at der ikke bliver nogen straffesag.

Begrundelse

Begrundelsen for min afgørelse er, at jeg ikke forventer, at De vil blive fundet skyldig i de rejste sigtelser under en eventuel straffesag.

..."

Der er dokumenteret afgørelse af 19. december 2017 fra Statsadvokaten i København, hvoraf følgende fremgår:

"Ikke erstatning for frihedsberøvelse - Deres klient E

Jeg har i dag besluttet ikke at imødekomme Deres krav om erstatning til E

. Begrundelsen herfor fremgår nedenfor.

Sagsforløb

Det fremgår af sagen, at Deres klient, E sammen med X1 og X2 rejste til Tyrkiet den 23. juni 2016.

X2 er muslimsk gift med en mand ved navn X3. X2 forklarede den 23. november 2015 til politiet, at X3 i sommeren 2015 var rejst til Syrien for at tilslutte sig IS. Politiet var bekendt med X3's udrejse, og var derfor løbende i kontakt med X2 i præventiv henseende, og der skete ligeledes aflytning af hendes telefon i en periode fra den 17. juni 2016 og frem til pigernes afrejse den 23. juni 2016. Det fremgår blandt andet af en samtale fra den 20. juni 2016, at X2 og E talte om, at X2 havde talt med sin mand, og at han ville hjælpe dem med nye navne og identiteter, ligesom han ville hjælpe dem med alt papirarbejdet. Det fremgår ligeledes, at E ikke kunne finde sit pas, og X2 opfordrede hende til at sige til hendes far, at "hun skal på ferie eller et eller andet". De talte om, hvilke elektroniske genstande, de kunne medbringe.

X2 oplyste ligeledes, at der ville komme en gruppe med sorte flag og hente dem. I en korrespondance mellem X2 og X1 den 22. juni 2016 skrev X2 til X1 :

"Skat, hvad ville E hedde", "det vigtigt", "hendes papir skal være i orden", ligesom de har en samtale, hvor X1 spørg X2 om "O" har skrevet.

Pigerne havde forud for afrejsen købt deres billetter sammen. De havde købt billetterne få timer for afrejsen den 23. juni 2016, og det fremgår af en samtale fra den 23. juni 2016 kl. 13.11, at pigerne snakkede sammen om, at de skulle mødes i lufthavnen og at de skulle finde et sted at veksle penge.

Den 24. juni 2016 kontaktede E's far, X4, Den Kriminalpræventive Afdeling i Københavns Politi. X4 oplyste, at han var blevet kontaktet af to af E's veninder, som havde oplyst, at E den 23. juni 2016 var udrejst til Tyrkiet sammen med X2 og at de havde til hensigt at rejse videre ind i Syrien.

Samme dag blev X4 og hans kone indkaldt til samtale på Bellahøj politistation.

Her fortalte X4 at E havde klare sympatier for terrorbevægelsen IS. Hun var over en længere periode blevet mere og mere radikal i sin fortolkning af Islam. X4

havde tidligere henvendt sig til Københavns Politi for at tale om E's adfærd.

Han oplyste hun ugen før havde ryddet op på sit værelse, idet hun ønskede at leve mere spartansk, og at hun havde smidt mange personlige ting ud bl.a. sin dåbsgave. X4's kone oplyste, at E længe havde modtaget undervisning i arabisk, og at hun havde fulgt forskellige religiøse seminarer i moskeen på I samme anledning udleverede X4 E's computer til politiet.

Der blev ligeledes afholdt et møde med X1's familie den 24. juni 2016. X1's storesøster X5 oplyste i den anledning bl.a., at X1 havde været forlovet med en dansk-tjetjener ved navn " X6 ", som igennem en længere periode havde opholdt sig i Syrien som en del af IS. Kontakten til " X6 " skulle ifølge X5 være kommet i stand via

X2 hvis mand ligeledes havde opholdt sig i Syrien som kriger hos IS. Familien oplyste ligeledes, at X1 gradvist inden for de seneste uger var blevet mere og mere indelukket og havde givet udtryk for, at hun behøvede at være alene, hvorfor de også sidst, da de ville besøge hende, ikke havde fået lov til at komme ind i hendes lejlighed. X1 havde givet udtryk for, at hun ikke mente, at X5 levede "korrekt islamisk", og X1 gik ofte helt til-dækket i Niqab.

Den 12. juli 2016 returnerede X1 til Danmark, og tog herefter ophold hos sin mor på

Den 13. juli 2016 returnerede E til Danmark. Hun var blevet tilbageholdt i Tyrkiet, da hun forsøgte at rejse hjem, og var derfor ikke rejst hjem sammen med X1 som det ellers var planlagt. X4 hentede E i lufthavnen, og hun tog efterfølgende ophold hos ham.

Københavns Politi foretog anholdelse af X1 den 15. juli 2016 kl. 10.45 på

X1 blev sigtet for overtrædelse af straffelovens § 114c, stk. 3, ved i tiden frem til den 23. juni 2016 at have ladet sig hverve til at begå terrorhandlinger omfattet af straffelovens § 114 eller 114 a, idet hun havde til hensigt at indrejse i Syrien og tilslutte sig terrororganisationen Islamisk Stat (IS), subsidiært forsøg på overtrædelse af § 114e, jf. § 21, ved i tiden frem til den 13. juli 2016 at have forsøgt at fremme virksomhed for en person, en gruppe eller en sammenslutning, der begår eller har til hensigt at begå handlinger omfattet af straffelovens § 114, 114a, 114b, 114c eller 114d, idet hun forsøgte at indrejse i Syrien og tilslutte sig terrororganisationen Islamisk Stat (IS) for at udøve aktiviteter, som kunne opretholde, bevare og konsolidere IS position i området, hvilket forehavende af ukendte årsager mislykkedes.

I samme anledning blev der foretaget ransagning på adressen, ligesom X1's kuffert blev fundet i hendes fars bil og efterfølgende ransaget.

X1's mor oplyste under ransagningen, at X1's kuffert lå i X1's fars bil, hvorefter politiet foretog ransagning af denne bil og fandt kufferten. Der er en udarbejdet ransagningsrapport, hvoraf det fremgår, at der i denne kuffert bl.a. blev fundet en koran indeholdende en håndskrevet seddel på arabisk, lille sort skuldertaske indeholdende en pung med en håndskrevet seddel på dansk, og en håndskrevet seddel med to telefonnumre, hvorunder der stod skrevet: "det øverste nr. skal kontaktes"

På den håndskrevne seddel på arabisk, der lå i koranen i X1's kuffert, stod der følgende:

"Oh Gud, giv sejren til mujahidinerne i kalifatet.

Oh Gud, tilintetgør jøderne og de kristne.

Oh Gud, tilintetgør Bashars hære i Syrien.

Oh Gud, tilintetgør Amerikas, Ruslands og Danmarks hære.

Oh Gud, styrk mujahidinerne og lad afgudsdyrkere vildfare, og ødelæg dine fjender, religionens fjender og vantroens folk..

Oh Gud, Du er den almægtige (som) styrker mujahidinerne i kalifatets stat.

Oh Gud, bevar de troendes fyrste, Abu Bakr Al Baghdadi Al Qurayshi.

Oh Gud, tilintetgør jøderne, de kristnes, afgudsdyrkernes, de frafaldnes og de vantros hære."

Der er fundet håndaftryk og fingeraftryk tilhørende X1 på papiret.

Den håndskrevne seddel på dansk, der lå i en lille skuldertaske i X1's kuffert, indeholdte - efter politiets opfattelse - en rejsevejledning for personer, der vil tilslutte sig IS. Der stod følgende; *"I køber billet 3 timer før, og veksler penge. Når i er i ist så vil der være en smuggler som har en god ry og er kendt som vil hente jer. derfra vil i blive kørt til antakya og Allahu alemoni så skal sov der, før i bliver sendt ud til Suria, når i er i suria så skal i forvente at sove der i et par dage dette sted er et hus for folk som jer som vil til D. og ventehuset befinder sig i jn område, så ik lav panik. Husk løb Tr nr med internet i (køb uden idfremvisning) mit nr i skal kontakt mig på (teleg*

". Det er politiets opfattelse, at ist er forkortelse for Istanbul, at Suria betyder Syrien, at D. betyder Dash, som er slang for Islamisk Stat, og at jn område betyder område styret af Jabhat al-Nusrah, som er en terrorgruppe, der ikke kæmper sammen med IS. Endelig betyder Tr nr efter politiets opfattelse, at man skal købe et tyrkisk taletidskort med adgang til internettet.

Den 15. juli 2016 blev E anholdt af Københavns Politi kl. 10.54, og blev ligeledes sigtet for overtrædelse af straffelovens § 114c, stk. 3, ved i tiden frem til den 23. juni 2016 at have ladet sig hverve til at begå terrorhandlinger omfattet af straffelovens § 114 eller 114a, idet hun havde til hensigt at indrejse i Syrien og tilslutte sig terrororganisationen Islamisk Stat (IS), subsidiært forsøg på overtrædelse af § 114e, jf. § 21 ved i tiden frem til den 13. juli 2016 at have forsøgt at fremme virksomhed for en person, en gruppe eller en sammenslutning, der begår eller har til hensigt at begå handlinger omfattet af straffelovens § 114, 114a, 114b, 114c eller 114d, idet hun forsøgte at indrejse i Syrien og tilslutte sig terrororganisationen Islamisk Stat (IS) for at udøve aktiviteter, som kunne opretholde, bevare og konsolidere IS position i området, hvilket forehavende af ukendte årsager mislykkedes.

I samme anledning blev der foretaget ransagning af hendes værelse på farens adresse

i Ransagningen blev foretaget i tidsrummet fra kl. 11.20 til 12.05.

Politiet beslaglagde i forbindelse med ransagningen flere telefoner, ligesom der blev medtaget flere andre effekter. E's bil blev også ransaget.

Den 16. juli 2016 blev X1 og E begge fremstillet i grundlovsforhør i Københavns Byret. De udtalte sig begge i grundlovsforhøret. De forklarede begge, at de havde været på ferie i Tyrkiet. Der var nogle enkelte uoverensstemmelser i deres forklaring, bl.a. omkring hvordan og hvor de havde lejet en lejlighed, da de ankom til Tyrkiet. Ingen af dem ville udtale sig om andre personer, herunder om X2

X1 ville ikke udtale sig om den håndskrevne arabiske seddel, som blev fundet i hendes kuffert, ligesom hun afviste at kende til den håndskrevne seddel på dansk. X1 forklarede endvidere, at hun aldrig havde haft intention om at rejse til Syrien, men hun havde haft til hensigt at skræmme sine forældre.

E nægtede sig skyldig, og oplyste, at hun havde været på ferie i Tyrkiet og ikke havde haft intentioner om at rejse til Syrien. Hun oplyste, at hendes forældre godt vidste, at hun var taget på ferie.

Københavns Byret løslod både X1 og E efter endt grundlovsforhør, idet dommeren

ikke fandt tilstrækkelig begrundet mistanke om, at de ved udrejsen fra Danmark eller under opholdet i Tyrkiet, havde til hensigt at tilslutte sig Islamisk Stats i Syrien.

Byrettens kendelse blev kæret til Østre Landsret, som den 18. juli 2016 stadfæstede byrettens kendelse.

Landsretten anførte i deres begrundelse; *efter de foreliggende oplysninger, herunder oplysningerne om, at X1 og E rejste til Tyrkiet på en enkeltbillet med samme fly som X2, som de også i et vist omfang var sammen med i Istanbul, og som efter det oplyste er gift med en mand, der skulle opholde sig i Syrien og have tilsluttet sig IS, og fundet af den såkaldte rejsevejledning, finder landsretten, at der er begrundet mistanke om, at X1 og E har haft til hensigt at indrejse i Syrien og der tilslutte sig IS, jf. straffelovens § 114c, stk. 3, eller § 114e, jf. § 21.*

Det fremgår af kæreskriftet, at der forestår genafhøring af de sigtedes familier og ikke mindst afdækning af, hvem der måtte have bl.a. rekrutterede de sigtede og X2 samt udestår en række undersøgelser af mere teknisk karakter, der kan føre til afhøring af yderligere personer.

Under disse omstændigheder, og da de sigtede nu har været på fri fod i ca. 2 døgn efter grundlovsforhøret, er der uanset sagens karakter ikke bestemte grunde til at antage, at de kan vanskeliggøre forfølgningen i sagen, jf. retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3".

Ved den efterfølgende undersøgelse af X1's telefon har politiet fundet frem til en samtale, som X1 den 11. juli 2016 havde med en kvinde ved navn X7 via app'en Telegram. I samtalen gav X1 udtryk for, at hun savnede sin familie, men at hendes ønske fra starten havde været at tage ind til Syrien og leve der.

Politiet kunne ligeledes konstatere, at der på telefonen var søgt meget på youtube.com. Søgningerne indeholdt ofte ord som ISIS, Jihad, Syria, war og lignende.

Ved undersøgelsen af E's telefon kunne det konstateres, at hun havde søgt på flere sange på youtube.com, hvor titlerne indeholdt ordene "Jihad" og "ISIS".

Den 11. juli 2017 opgav Rigsadvokaten påtalen mod E i medfør af retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 2. Baggrunden var, at det ikke kunne udelukkes, at hun var trådt frivilligt tilbage fra forsøg.

Den 14. juli 2017 fik E udbetalt 50.000 kr., som havde været beslaglagt i forbindelse med sagen. Der er ikke påløbet renter på den konto hos Københavns Politi, som pengene har henstået på.

E fik udleveret sit pas og sine øvrige ejendele den 21. juli 2017.

Det fremsatte erstatningskrav

Ved e-mail af 11. september 2017 til Københavns Politi, hvorfra jeg har modtaget det, fremsatte De krav om erstatning for uberettiget frihedsberøvelse, inddragelse af pas, telefonaflytning og mistet skoleår, som de opgjorde således:

Frihedsberøvelse 1. døgn	6.400,00 kr.
1. påbegyndte døgn	<u>800,00 kr.</u>
	7.200,00 kr.
+ Tillæg af 200% pga. sigtelsens karakter	<u>14.400,00 kr.</u>
Delsum	21.600,00 kr.
Inddragelse af pas - 1. uge	850,00 kr.
Inddragelse af pas - 54 påbegyndte uger á 450 kr.	<u>24.300,00 kr.</u>
Delsum	<u>25.150,00 kr.</u>
Telefonaflytning - ej nærmere opgjort	
Mistet skole år - ej nærmere opgjort	
I alt:	<u>46.750,00 kr.</u>

Ad frihedsberøvelse og ransagning

Begrundelsen for min afgørelse er, at Deres klient efter min opfattelse har udvist egen skyld og selv har givet anledning til mistanken og de straffeprocessuelle indgreb i sagen i en sådan grad, at erstatning i det hele må nægtes.

Deres klient har ved sin adfærd udvist en sådan grad af uforsigtighed, at det må have været påregneligt for hende, at hun ville blive frihedsberøvet. Jeg har ved min afgørelse lagt vægt på, at E forud for sin afrejse, ifølge hendes families oplysninger, blev mere og mere radikal i sin fortolkning af islam, hvilket er mistænkeligt i sammenhæng med sagens øvrige oplysninger, samt at hun havde klare sympatier overfor Islamisk Stat.

Derudover har jeg lagt vægt på, at hun, X1 og X2 forud for afrejsen til Tyrkiet har talt om nye navne og identiteter, at X1 som Deres klient rejste sammen med, var i besiddelse af en håndskrevet seddel, som efter politiets opfattelse må anses for at være en rejsevejledning til, hvordan man kommer til Syrien, og som åbenbart ikke angik en almindelig ferierejse, og at pigerne har fulgt de 2 af punkterne i vejledningen, ved at købe billetter umiddelbart før afrejse og veksle penge. Ydermere har politiet efterfølgende kunne konstatere, at hun har søgt på flere emner på nettet som vedrørte Islamisk stat og Jihad.

Jeg lægger endvidere til grund, at E må have været bekendt med, at X2 fortsat var i kontakt med sin mand, som allerede havde tilsluttet sig IS, og at hun var bekendt med, at X1 tidligere havde været forlovet med en anden mand, som ligeledes havde tilknytning til IS. Ydermere har jeg lagt til grund, at E har været vidnede om den "rejsevejledning", som X1 blev fundet i besiddelse af, ligesom jeg lægger til grund, at E har været bekendt med X1's ønske om at rejse til Syrien og leve der. Jeg lægger herved navnlig vægt på, at alle tre piger har fulgt de to første punkter i rejsevejledningen og at de er afrejst sammen og at de to andre piger talte om, hvad Deres klient ville hedde og om at det var vigtigt, at Deres klients papirer var i orden.

X2 er endnu ikke returneret til Danmark, og efter politiets oplysninger, har hun tilsluttet sig X3 og Islamisk Stat.

Dertil kommer, at pigernes interne kommunikation tyder på, at de havde planer om at rejse sammen til Syrien og tilslutte sig Islamisk Stat, idet de sammen planlagde nye navne og identiteter og snakkede om, hvilke elektroniske genstande, som de kunne medbringe.

Sammenfattende finder jeg, at Deres klient ved sin adfærd og handlinger, har optrådt så uforsigtigt og mistænkeligt, at hun måtte kunne påregne, uanset hun måtte være trådt frivilligt tilbage fra forsøg, at hun ved hjemkomst til Danmark ville blive frihedsberøvet, få foretaget ransagning på sin opholdsadresse og få inddraget sit pas. Der er tale om en ganske kort frihedsberøvelse som bestemt er indenfor det påregnelige henset til sagens alvorlige karakter.

Ad inddragelse af pas

Deres klient fik beslaglagt sit pas i forbindelse med ransagningen foretaget den 15. juli 2016. Hun fik det udleveret igen den 21. juli 2017.

Det er min vurdering, at Deres klient allerede på grund af egen skyld ikke er berettiget til erstatning herfor. Endvidere skal jeg henvise til, at der i almindelighed ikke ydes erstatning for varetægtsurrogater i de tilfælde, hvor surrogatet anses for at være væsentlig mindre indgribende end en almindelig varetægtsfængsling, som f.eks. hvis surrogatet vedrører deponering af pas, jf. Anklagemyndighedens Årsberetning 1998-99, bind 2, side 26 og 27. Det betyder, at der ikke ydes erstatning for inddragelse af pas, uanset det retlige grundlag herfor, idet indgrebet ikke anses for så belastende, at det kan medføre en tortgodtgørelse.

Ad telefonaflytning

Københavns Politi har oplyst, at Deres klient ikke har været aflyttet i forbindelse med sa-

gen. X2 har været aflyttet af PET i forbindelse med sagen, og det er herigennem, at Deres klients samtaler er indgået i sagen. Erstatning for telefonaflytning ydes til abonnenten og ikke til alle dem, som den pågældende må have talt med. Der kan derfor ikke ydes erstatning herfor.

Ad forhøjelse af standardtaksterne med 200%

I øvrigt finder jeg, at sigtelsen mod Deres klient er mindre alvorlig, end en sigtelse for overtrædelse af straffelovens § 114, som der var tale om i U.2009.1718Ø, som De har henvist til, hvorfor jeg ikke finder, der i den pågældende sag ville kunne ydes et tillæg på 200% i henhold til standardtaksterne.

Deres krav om erstatning afvises i det hele.

..."

Der er dokumenteret afgørelse af 9. februar 2018 fra Rigsadvokaten, hvoraf fremgår:

"Ikke erstatning for frihedsberøvelse, inddragelse af pas og telefonaflytning - Deres klient E

De har klaget over en afgørelse, der er truffet af Statsadvokaten i København den 19. december 2017, om at nægte erstatning til Deres klient E .

Jeg har besluttet ikke at ændre statsadvokatens afgørelse. Det betyder, at Deres klient ikke kan få erstatning for frihedsberøvelse, inddragelse af pas og telefonaflytning.

Begrundelse

Jeg er enig i statsadvokatens begrundelse for at nægte erstatning.

Jeg er således enig med statsadvokaten i, at Deres klient ved sin adfærd har udvist en sådan grad af uforsigtighed, at det må have været påregneligt for hende, at hun ville blive frihedsberøvet, og at erstatning derfor må bortfalde på grund af egen skyld, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3.

Jeg har herved særligt lagt vægt på, at Deres klient har haft telefonsamtaler med X2 , hvor de bl.a. taler om, at de alle vil få nye identiteter og navne, og at de på deres rejse skal sminke sig og tage moderne tøj på, så de ikke vækker opsigt, at Deres klient rejste sammen med X2 og X1 , der er gift/har været forlovet med mænd, som har tilknytning til Islamisk Stat, at Deres klient ammen med de to piger købte en enkeltbillet få timer før afrejsen, og at Deres klient har foretaget flere søgninger på sin telefon på "Syria", "Jihad" og "ISIS".

Sagens forløb

* I afgørelse af 19. december 2017 nægtede statsadvokaten at yde erstatning.

* I e-mail af 22. december 2017 har De klaget over afgørelsen. De har anført, at

Deres

klient ikke har udvist egen skyld, at omstændigheder, der mere direkte angår X1 og X2 ikke kan belaste Deres klient erstatningsretligt,

samt

at eventuelle indikationer på radikalisering ikke bør tillægges vægt erstatningsretligt.

* Den 8. januar 2018 har statsadvokaten sendt sagen til mig sammen med en udtalelse.

Statsadvokaten har henholdt sig til sin afgørelse. Der er ikke kommet nye væsentlige

oplysninger frem af betydning for sagen.

Lovgrundlag

Min afgørelse er truffet efter reglerne i retsplejelovens § 1018 a, stk. 3, jf. stk. 1 (erstatning kan nedsættes eller bortfalde på grund af egen skyld).

..."

Der er herudover dokumenteret

fra Ekstrakt 1 følgende:

- Fra personregistret side 1.
- Fra anmeldelsesrapport side 19 og 20.
- Fra rapport side 21, 22 og 23.
- Fra anmeldelsesrapport side 30 og 31.
- Fra rapport side 32, 33, 34, 36 og 37.
- Fra rapport side 39 og 40.
- Fra anmeldelsesrapport side 41.
- Fra afhøringsrapport side 44, 45 og 46.
- Fra afhøringsrapport side 47 og 49.
- Fra afhøringsrapport side 63 og 64.
- Fra rapport side 66 og 67.
- Fra rapport side 71.
- Fra rapport side 80.
- Fra rapport side 82.
- Fra rapport side 83 og 84.
- Fra Udlændingestyrelsens skrivelse af 9. juni 2016, side 86 og 89.
- Fra rapport side 98.
- Fra rapport side 102.
- Fra udskrift fra telefonaflytning side 117 og 118,
- Fra udskrift fra telefonaflytning/sms side 131.
- Fra udskrift fra telefonaflytning side 140.

Fra Ekstrakt 2 følgende:

- Fra rapport side 1, 2 og 3.
- Fra rapport side 7 og 8.
- Fra seddel i Koran side 11, 12 og 13.
- Fra seddel i i taske side 14, 15 og 16.
- Fra rapport side 24, 25 og 26.
- Fra rapport side 30.
- Fra Kriminalteknisk erklæring side 34, og 35.
- Fra rapport mv. side 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 51, 52 og 53.
- Fra rapport side 59, 64 og 65.
- Fra rapport side 66 og 67.
- Fra rapport side 68, 69, 70 og 71 samt foto side 76, 77, 78, 79, 80, 81, og 82.
- Fra rapport side 84.
- Fra anmeldelsesrapport side 86.
- Fra afhøringsrapport side 88, 89, 90, 91, 92, og 93.
- Fra grundlovsforhør side 108, 109, 114, 115, 116, 117 og 118.
- Fra Østre Landsrets kendelse vedrørende varetægtsfængsling side 120 og 212.
- Fra rapport side 124,125,127, 128 og 129.
- Fra rapport mv. side 131,132 og 133 samt side 138.

Fra mailkorrespondance side 143, 145.

Fra Københavns Politis afgørelse om inddragelse af pas side 146 og 147.

Erstatningssøgendes forklaring:

E har i retten på spørgsmål fra sin advokat forklaret blandt andet, at hun ikke i dag huskede præcist på hvilken dato, hun fik sit pas tilbage fra politiet. Hun hentede selv sine ting hos politiet efter at have rykket flere gange for at få sine ting retur. Hun fik ikke sendt passet med post, så det må have været sammen med tingene, hun fik passet. Der gik ca. 1 år, hvor hun ikke havde sit pas.

I det år, hvor hun ikke havde sit pas, kunne hun ikke rejse. Hun var på et tidspunkt i sit liv, hvor hun havde lyst til at rejse og udforske andre steder, eksperimentere, lære sprog, udbygge sit cv. og i øvrigt uddanne sig. Hertil kom, at der var flere familierejser, som hun ikke kunne være med på.

Efter hun har fået sit pas retur, er det stadig ikke normalt. Fx har hun længe efter, hun fik passet retur, ikke kunnet rejse ind i Tyrkiet. Hun blev holdt tilbage, måtte vente i mange timer, 8 timer, og blev sendt med fly retur til Danmark. De tyrkiske myndigheder forklarede dette med opkald fra de danske myndigheder. Fx måtte hun, da hun ville på den "lille pilgrimsrejse" vente 40 minutter uden forklaring. Hun var sammen med en gruppe, og nåede trods dette flyet. Hun fik oplyst, at hun skulle vente på grund af, at hendes pas var blokeret. Det var belastende at blive behandlet på den måde foran den gruppe, som hun rejste sammen med.

De gener, som hun har og har haft, har betydet, at hun har afholdt sig fra at rejse, fordi hun har været bange for, at episoderne ville gentage sig.

Da hun kom tilbage til Danmark i 2016 kunne hun ikke fortsætte på den skole, hun havde gået på i 2. g. Baggrunden var den, at alle havde hørt rygter om, hvad hun var sigtet for, hvilket også havde været fremme på TV2's hjemmeside. Alle vidste, at det var hende, selv om hendes navn ikke blev nævnt direkte. Derfor opgav hun at fortsætte på gymnasiet og er efterfølgende startet nyt sted.

Rettens begrundelse og afgørelse

Udgangspunktet efter retsplejelovens § 1018 a, stk. 1, er i en sag som denne - hvor påtale i en straffesag opgives uden, at det er begrundet med, at den erstatningssøgende fandtes utilregnelig, og hvor den erstatningssøgende har været anholdt eller varetægtsfængslet som led i den strafferetlige forfølgning - at den erstatningssøgende har krav på erstatning.

Domsmandsretten finder, hvilket ej heller er bestridt, at erstatningssøgende E opfylder disse betingelser, og at erstatningssøgende derfor som udgangspunkt og hovedregel har krav på en erstatning, herunder for tort.

Ovennævnte udgangspunkt fraviges i medfør af retsplejelovens § 1018 a, stk.

3, hvorefter erstatning kan nedsættes eller nægtes, såfremt den erstatningssøgende selv har givet anledning til foranstaltningerne. Det er anklagemyndigheden, der har bevisbyrden for, at den erstatningssøgende "selv har givet anledning til foranstaltningerne", i denne sag sigtelse, anholdelse og dermed frihedsberøvelse og inddragelse af pas.

Domsmandsretten finder, at af de grunde, der er anført i afgørelsen af 19. december 2017 fra Statsadvokaten i København, og dermed af de grunde, der er anført i afgørelsen af 9. februar 2018 fra Rigsadvokaten, at anklagemyndigheden har bevist, at erstatningssøgende E selv har givet anledning til, at hun efter at være kommet tilbage den 13. juli 2016 til Danmark 2 dage senere, den 15. juli 2016, blev sigtet for overtrædelse af straffelovens bestemmelser i kapitel 13 om bl.a. terrorisme mv., § 114c, stk. 3, eller § 114 e, jf. § 21, anholdt og fremstillet i grundlovsforhør og dermed frihedsberøvet i tidsrummet fra den 15. juli 2016 kl. 10.54 til den 16. juli 2016, kl. 14.48, dvs. i 2 påbegyndte døgn, samt selv har givet anledning til, at hendes pas den 20. juli 2016 blev inddraget af Københavns Politi.

Domsmandsretten har herved på baggrund af bevisførelsen i sin helhed fundet det bevist af anklagemyndigheden, at det var påregneligt for erstatningssøgende E - ud fra hendes viden fra og kendskab til de 2 andre rejsefæller, sin adfærd i hjemmet forud for afrejsen og sit rejsemønster - at hun kunne og ville blive sigtet og frihedsberøvet som sket samt, at hendes pas kunne og ville blive inddraget. Domsmandsretten har ved sin bevisvurdering særligt lagt vægt på, at erstatningssøgende E sammen med X1 og X2 rejste til Tyrkiet på en enkeltbillet, at de tre til dels var sammen i Istanbul, at X2 efter det oplyste var gift med en mand, der skulle opholde sig i Syrien og have tilsluttet sig IS, at erstatningssøgende E's rejsemønster på flere punkter fulgte den vejledning, der blev fundet blandt X1's ejendele, samt erstatningssøgende E's adfærd i øvrigt forud for afrejsen til Tyrkiet i hjemmet som oplyst af hendes far.

På denne baggrund frifindes anklagemyndigheden i det hele for de fremsatte krav, hvortil bemærkes, at domsmandsretten med samme begrundelse ej heller finder, at der skal ske takstmæssig udbetaling af erstatning for tort for den skete frihedsberøvelse eller med et i forhold hertil mindre beløb.

Thi kendes for ret:

Anklagemyndigheden frifindes for det af erstatningssøgende E rejste krav.

Erstatningssøgende E skal betale sagens omkostninger, herunder 22.000 kr. + moms i salær til den beskikkede advokat, advokat Jane Rarum.

Marianne Madsen

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Københavns Byret, den 20. januar 2020

Helle Dahl
kontorfuldmægtig